1873. V. évfolyam. 244. szám. Hétfő, deczember 15.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: héttőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Az első lépés.

, Sokat várt és vár a nemzet egyrésze pártkülönbség nélkül — a Ghyczy-párttól, melyet — nem tagadhatjuk — több oldalról környez a bizalom.

E párt már — bár kevés tagot számlál a maga kebelében — kilépett a cselekvés terére, s müködését megkezdte az országgyülésen.

Mult szombaton tette meg az első lépést, melylyel — tagadhatlanul — meglepte a világot. Senki sem várta ezt tőle, mert nem hittük, hogy e párt tagjai oly hirtelenséggel keresztülmenjenek az ur szine változásán.

Ime, első lépésök már megmutatta az irányt, mely felé törekednek. Első nagy tettök az volt, hogy segitsenek az ellenzéket leszavazni, midőn ez a „sorhadi csapatok“ helyett a magyar hadsereg elnevezést ajánlotta törvényes czimül elfogadni

Tudtuk, hogy e párt sokra képes, de ezt — őszintén megvalljuk, — nem tehetők fel róla. Hiszen ennek tagjai 1867 óta mindig azt hangoztatták nagy nevü vezérökkel együtt, a mit most segitettek leszavazni. Hogy bizzunk mi tehát müködésök őszinteségében?

Ez első lépésből következtethetünk aztán a többire is. Sok mindenre el lehetünk készülve e tett után, melyről elmondhatjuk, hogy még csak a jobboldal is megbotránkozott benne, habár az ő érdekében történt is e nagy lépés.

Érdekes e dologban az, hogy ez által a Ghyczypárt magát kormányképesnek bizonyitotta. Gyönyörü tanulmánytárgy ez az ifju nemzedékre nézve!

Nálunk el merik mondani, hogy valamely párt kormányképességére nem elég a többségben létel; fennen hangoztatták a jobboldalról ezt akkor, midőn még az ellenzék többségre jutása felől szó lehetett.

De a Ghyczypárt már kormányképes. És miért? Mert elfogadta azon elveket, a melyeket a hazára nézve mindig károsnak hirdetett. S azon dolgoknak ellene müködik, a melyeket eddig „a haza érdekében“ meg akart valósitani.

Mi lenne e szegény nemzetből, ha az ily eljárást beleegyezésével szentesitené?! Mi lenne belőlünk, ha mindnyájan ez utra lépnénk?! Lehetséges volna-e igy — az előre haladás?

Kétségbeejtő volna az a gondolat, hogy Magyarországon csak oly párt léphetne kormányra, a mely nézeteivel, meggyőződésével ellenkezőket hirdetne. Hová jutnánk akkor, ha a többségre törekvő pártnak meg kellene tagadni előbb elveit, ha az ország kormányát át akarná venni?

Legalább a Ghyczypárt eljárása ily következésekre jogosithat bennünket.

Azt hivők, mert hiszen uton útfélen azt hangoztatták e párt tagjai, hogy ők elveik megvalósitása végett szövetkeznek az uralkodó párttal. És ime, még segitnek a düledező épületet, melyet eddig ostromoltak, támogatni.

Szerencsétlen lépés volt bizony ez uj párttól már az első is. Milyen lesz a többi? — azt a jövő fogja megmutatni.

De kérdjük, hogy állanak meg választóik előtt azon képviselők, a kik mást beszélnek az országgyülésen, mint a mit választóiknak igértek?

Vagy kit képviselnek ezek az emberek, ha választóiktól uj elveik támogatására megbizva nincsenek?

Ily eljárások mellett mindig csak álom marad — a független és szabad Magyarország — és a parlamentarismus eszméje is.

— **Gróf Zichynek,** fiumei kormányzói müködéseért és a bécsi közkiállitáson tanusitott érdeméért az első osztályu vaskoronarend adományoztatott. Korizmics László pedig a földmivelés előmozditása körüli érdemeiért a másod osztályu vaskoronarendet nyerte.

— **Királyunk** Román Miron görög keleti püspökké történt választását megerősité.

— **A hivatalos nyelv megóvása** czéljából Budapest polgármestere következő, erélyes hangu rendeletet adta ki a tisztviselőkhöz: „Azon alap, melyen a fővárosnak összes tiszti személyzete hivatalbeli állását elfoglalva tartja, az 1872. évi XXXVI. törvény, melynek 89. §-a egyátalán a törvényhatóságnak, mint az állam fővárosának és minden közegének hivatalos nyelvéül kizárólag az állam hivatalos nyelvét, t. i. a magyart rendeli. A törvénynek ezen nyilt rendeletét minden fővárosi tisztviselő ismerni első sorban köteles; és feltételezvén annak ismerését, felette sajnosan tapasztaltam, hogy a törvény ily határozott rendelkezésének ellenére bizonyos tisztviselő részéről a tanács neve alatt egy nyilvánosságra szánt hirdetmény az állami nyelven kivül más nyelven is közhirré tétetett. Hogy a törvényhozásnak a fővárosi törvény alkotása alkalmával minden hazafi által egyaránt osztott magasztos intentióján jövőre hasonló csorbitás el ne követtessék és a fentebb emlitetthez hasonló sajnos eset jövőben elő ne forduljon; elvárom a fővárosi hatóság összes hivatal és osztályfönökétől, hogy e tekintetben a szentesitett törvénynek feltétlenül hódolni fognak és nem fog ok szolgáltatni arra, hogy e tekintetben a feleletrevonás szüksége bekövetkezzék. — Budapesten, deczember 12-én Kamermayer Károly, polgármester.

A polgármester buzgalma becsülésre méltó; de sajnos, hogy Magyarország fővárosában már is „eset“ adta elő magát, mely a rendelet kiadatására alapul szolgált!

— **A „Hon“** „aphorismák a pártéletből“ czim alatt, azt tanácsolja a kormánynak, hogy oszlassa fel az országgyülést, mert — ugymond többi közt — a szerinte 13. pártbeliek annyi képviselő jelöltet fognak felléptetni, hogy ezek kitartják a szükölködőket, s nem lesz szükség inségi kölcsönre.

— **A bécsi közkiállitáson** a magyar korona országainak kiállitása körül szerzett érdemeikért a hivatalos lap tegnapi számában több egyén kitüntetést nyert. A nevek hosszu sorát nem közölhetjük lapunk szük tere miatt, azonban megjegyezzük, hogy azon egyének bizonyára nem a kitüntetésért, hanem az ügy érdekében müködtek.

— **Külföldi rövid hirek.** A polgári házassági törvényjavaslatnak a német birodalmi gyülésen elfogadása bizonyos. Közelebb fog törvénynyé emeltetni. — Bazaine a mult pénteken törültetett ki a franczia sereg létszámjegyzőkönyvéből s minden rangjától s érdemrendétől megfosztatott. Husz évi fogságát már megkezdé. — Az asantik ellen müködő angol flottán nagyban dühöng a kolera. Wolseley egyébiránt már fellábadt betegségéből. — A franczia bonapartisták Jules Favret s Trochut ha[illegible]vényszék [illegible] akarják állitani, a porosz-franczia háboru alatt [illegible] hazafiatlanságukért.

— **Az angol bank** leszállitotta a kamatlábot 4½%-ra, s igy egy hó alatt 9%-ról épen felére esett a kamatláb. — A magyar állampapirok 1 és ½%-al emelkedtek a londoni piaczon. — Ugy látszik, hogy a pénzügyi állapot lassankint jobbra fordul. — Norvégiában a jövő év elejétől fogva az arany pénzrendszer lép életbe.

Tanügyi levelek a debreczeni ref. főtanoda köréből.

IX.

Föiskolánknál az önálló bölcsészeti tanfolyam felállitásához, — ha egyházkerületünk magára marad — semmi biztos remény és kilátás nem mutatkozván, de meg a debreczeni iskola helyi érdekei és viszonyai a jogakadémia felállitását nagyobb mérvben sürgetvén: az egyházkerületnek elengedhetlen kötelessége, Debreczen várossal kezet fogva, a jogakadémia szervezésének nagy munkájához hozzá kezdeni, s azt ugy rendezni be, a mint a tudomány mai követelményei igénylik. Ez életkérdés föiskolánkra nézve, mert csak akkor felel meg valódi hivatásának és rendeltetésének, ha az általa képviselt szellem és iránynak nemcsak az ugynevezett egyházi téren müködő lelkipásztorok és tanitók, hanem a közigazgatási s törvénykezés székeiben ülő tisztviselők, hivatalnokok és birák is képviselői és fejlesztői lesznek; akkor munkál közre hatályosan mint jelentékeny tényező, e protestáns egyház biztos fentartásában, a főtanoda, ha minél mélyebben behatol a társadalmi osztályok rétegeibe közvetve és közvetlenül, s ezt a jogakadémia még inkább eszközölheti, mint a bölcsészeti tanfolyam, külterjesebb, messzebbre hatóbb lévén annak eredményei, mig a bölcsészeti akadémia hatásai kisebb kör által határoltatnak, a minél biztosabb alapvetés nagy munkájával foglalkozván, mely az egyetemes és tudományos miveltségre megkivántatik.

Ezen érdekek és előnyökön kivül a jogakadémia mindenáron föntartását javalja és ajánlja föiskolánk életében a fejlődés, természetes menete és folyama is. — Azt az élőfát, melyet nagy küzdelemmel és gonddal ápoltak apáink s a mely vész és vihar idején sok tekintetben egyházunk épületét védte a felbomlás és széthullás veszélyeitől: könnyelmüleg ne romboljuk szét, szüksége van egyházunknak még továbbra is az oltalomra, s ki tudja a helyére ültetett fácska megnövekszik és megizmosodik-é rövid idő alatt annyira, hogy azt pótolhassa? gyümölcseiben nem csalatkozunk-é, édeset vártunk, s fanyarak és keserüek lesznek azok? Sokkal inkább egyengessük a talajt, tisztogassuk és ápoljuk az élőfát, hogy ujabb ujabb kihajtásokat, ágakat hozzon s gyümölcsöket érleljen egyházunk javára. A már meglevő intézetet erősbitni és fejleszteni kell, könnyebb munkával fog az járni, mint egy egészen ujat előállitani. De még a jogakadémia fentartásával, a bölcsészeti akadémia alapját is letettük, mert miután 3 bölcsészettanár kezdi meg müködését, mindenesetre több történik e téren is, mint eddigelé s ha egyházkerületünknek anyagi ereje leend, idönkint szaporithatja és növelheti e szakban is a tanszékeket!

Tettre, áldozatra föl tehát! Egyházkerületünk vezérférfiaira nagy munka teljesitése vár, fönáll a diszes iskolai épület, hirdetve főleg a tiszántuli egyházkerület és Debreczen városa áldozatkészségét és buzgóságát, most a belépitéshez kell fogni; s ha volt akarat, buzgóság és képesség a holt kövek előállitására, melyekből kiemelkedett a hatalmas épület, kell lenni erőnek és áldozatnak, mely élőköveket is támaszszon s életet fuvaljon a néma és holt tömegbe, hogy megszólaljon és legyen igazi védbástyája a protestans szellemnek és ápolója a tősgyökeres magyar érzelmeknek.

Biztos lehet reményünk és hitünk, hogy föiskolánk szellemi épitése ép oly dicsőséggel és fénynyel befejeztetik mint a külépités a minő eredménynyel lefolyt volt: ott vannak e főtanoda éltető lelkei egyházkerületünk kormányférfiai, buzgó püspökünk egyházkerületünk és föiskolánk hajójának bölcs Révésze; — a tapasztalt és gondos, hiv őrálló, egyházkerületüuk és föiskolánk szellemi és anyagi érdekeinek már annyi éven át páratlan kitartásu és [illegible] buzgalmu főgondnoka Gr. Dégenfeld Imre; biztos kezességet nyujt multjok és jelenök, müködési és tetterejök! Debreczen városa is ismerni fogja hivatását s régi multjához hiven meghozza ujolag az áldozatot a tudomány, egyház, és haza érdekében.

De folytassuk a tanügy érdekében teendők ismertetését, melyeknek czélszerü megoldásától oly nagy mértékben föltételeztetik — véleményem szerint — mind föiskolánk, mind átalában egyházkerületünkben létező gymnásiumok s lyceumok fölvirágzása és fejlődése.

A tiszántuli ref. egyházkerületben, a debreczeni föiskolán kivül, 13 középtanoda s egy jogakadémia létezik, az egyházkerület föfelügyelete és kormányzása alatt; de hogy minő viszonyban állanak ezen tanintézetek az egyházkerülettel, miben áll reájok nézve az egyházkerületi felügyelet s maguk közt az intézetek között van-e valami szerves összeköttetés és kapocs, az nagyon bizonytalan és határozatlan és csak egy némelyekre nézve állithatjuk. Az egyházkerületi jegyzőkönyvekből látjuk, hogy a 13 középtanoda közül évenkint 6–7 beküldi évi értesitvényét s azok a föiskolai gymnásiumi tanárkar által véleményeztetvék, e vélemények az egyházkerületi tanügyi bizottság által felülvizsgáltatván: az egyházkerületi közgyüléshez fölterjesztetnek, mely is azt tudomás és alkalmazkodás végett az illető igazgatóságokkal tudatni megrendeli. Egy némelyikről tehát, annak müködéséről s az eredményről tudomást vesz az egyházkerület, de vannak olyanok, melyek bizonyos féltékenységgel őrizik ezen évi értesitvényeiket is, hogy tehát bizonyos öszhangzás, a tanügy terén teendő müködésekben lehetőleg egyöntetüség, biztonság s a czél kivitele megkönnyitve legyen, halaszthatlan szükség, hogy a tiszántuli ref. egyházkerület felügyelete és hatósági joga tanintézetére nézve szabatosan meghatároztassék, és körvonalozva legyen; nemkülönben az egyes tanintézeteknek az egyházmegyékhez való viszonya is jelöltessék meg; egyszersmind választassék egy felügyelő testület, mely éber figyelemmel kisérje a középtanodák müködését az egész egyházkerületben, szemmel kisérje az oktatást, kellő erélylyel őrködjék a hiányok felett, azokat mutassa ki és deritse föl: szóval azon elv, melyet egyházkerületünk legközelebbi közgyülése 226 számu végzésében a népiskolák fejlesztése ügyében oly bölcsen határozott, hogy t. i. minden egyházmegyében a népiskolai ügy biztositása czéljából egyházmegyei tanügyi bizottság állittassék föl; nemkülönben egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottság is fog felállittatni, mely küldöttséghez az egyházmegyékből a népiskolák állása felől minden tavaszszal a jelentés és kimutatás beküldetik, — a középtanodák érdekében is nyerjen életet és megvalósulást.

h. s.

— **A hirlapirodalom** a jövő évben ismét több lappal szaporodik. A „Hunnia“, mely legolcsóbb politikai napilapnak igérkezik lenni (egész évre 12 ft), Áldor Imre szerkesztése mellett szélső ellenzéki irányban uj évtől kezdve fog megjelenni. — Csávolszky lapja, a „Baloldal“ is akkor indul meg; elvi tekintetben a bihari öt pont alapján áll (egész évre 16 ft). Mindkét lap Budapesten jelen meg. Ugyancsak a bihari 5 pont alapját tartja meg a nagyváradi ellenzéki „Bihar“, melyről a legjobb bizonyitványt, illetve reklamot az „Ellenőr“ állitá ki, e lapot a balközépből kiátkozván, mert Ugron Gábornak a bihari öt pont szellemében tartott programmbeszédét magáévá tette. Szerkesztője Tomsek Ferencz; (ára 10 ft). A „Nagyvárad“ társadalmi lap szerkesztő nélkül folytatja pályáját a kiadó felelőssége mellett; — közöl társadalmi irányczikkeket, elbeszélések s költeményekből álló tárczát; (ára vidékre 12 ft; Nagyváradon házhoz hordás nélkül pedig 8 ft). — Házasulandók s szerelmesek lapja is indul meg uj évtől Budapesten. Czime: „Hymen“. Szerkesztője, előfizetési ára?

Vidéki élet.

N.Bánya, decz. 13.

Nem csoda, ha a magyar ember szive elszorul, és kétségbe esik a haza jövője felett, midőn látja, hogy a kormány mily eszeveszetten pazarolja el a szegény nép véres verejtékével szerzett vagyonát.

Azt mondják, hogy a lejtőn megállani nem lehet, jó, tehát a már oda jutottakat engedjük rohanni, az általok ásott feledés mélységébe, de a tetőre állitsunk tetterős munkásokat, s ezek majd a forrás elvonásával, melyből eddig meritettek, azokat tehetetlenné teszik.

Közös a szükség, azért közerővel, vállvetve kell a nyomor enyhitésén munkálkodni, ostorozni a visszaéléseket, és a hibás, és káros intézmények megszüntetését szorgalmazni.

A kormánynak sok ferde intézkedése ismertetve, sok megtakaritható kiadása felmutatva volt már-e lapok utján, de bizony eddig több sikere nem volt annak, mint a „szerecsen mosásnak;“ hanem azért ne tágitsunk; talán egykoron a mi szavunk sem lesz pusztában elhangzó szó.

A szatmári pénzügyigazgatóság alatti kerületben jelenleg hatvankilencz állandó végrehajtó van alkalmazva, ezek részére előirányozva van 30,000 ft. évi átalány; minthogy pedig ezeknek napi dija 2 ft. 50 kr. s utazás alkalmával 4 ft. 50 krajczárig is terjed, s ezen kivül két becsüst is külön fizetni kell, igen természetes, hogy az előirányzott 30,000 ft. nem elég, hanem tetemes összeggel kell pótolni, melyből havonként a 2, illetőleg 4 krra 2—300 ft. térül meg, a többi pedig az államnak sárba dobott pénze; no de van annyi haszon belőle, hogy a kormány a kisebb szenteket is a követválasztásoknál az érdekében tett szolgálatokért jutalmazhatja, s jövőre is czeket mint kész korteseket felhasználhatja.

Ha tehát e kerület is nagyszámu végrehajtásokkal rendelkezik, helyén látnók a pénzügyminisztert a végett felszólitani, hogy:

1., az egész országban hány adóvégrehajtót foglalkoztat?

2., mennyi az ezek részére kifizetendő évi összeg?

3., mindebből mennyi térül meg az államnak, s igy mennyi belőle a veszteség?

Alkalmasint ki fog tünni, hogy ezeket is hozzávéve, a pénzügyminiszter összes hivatalszemélyzete nem kevesebb, mint a honvédek száma.

S hihető, hogy a végrehajtók nem kevesebbe kerülnek az országnak, mint az országos képviselők.

— Ő —

— **Böckler Anna,** ki 2 évvel ezelőtt tünt el a szülői háztól s kit atyja a világ minden hirlapjában köröztetett (többi közt lapuukban is), végre megkerült, de csak mint porladó holttest. A gyilkos is felfedeztetett Schütt Nándor nevü szolgafiu személyében, ki e büntény miatt most 15 évi nehéz fogságra itéltetett. Az elitélt kijelenté, hogy ez itélet ellen nem fellebbez.

Szinházi szemle.

Szombaton az opera napja volt. Előadatott: **„Faust“**, nagy tüneményes opera 5 felv. zenéje Gounodtól.

Az öszhangzó előadásban kiváló részt vettek: Bogyó (Faust,) ki értelmes és szép énekével tünt ki; Mándokiné jó, de nem szép Margaréta volt, csinosan énekelt; Bodorfi (Valentin) éneke most is biztos volt, mint azt tőle már megszoktuk; hasonló dicsérettel szólhatunk Dalnokinéról, ki a vén Mártha szerepébe jól beletaláilta magát. Mephistofelest Török, Siebel tanulót Mindszenti Kornélia k. a. játszotta.

Közönség szép számmal.

Tegnap szinre került: **„Notredamei toronyőr“**, regényes dráma 6 szakaszban, irta Hugó Viktor, forditotta Páli Elek.

Ismert darab, mely szép közönséget gyüjtött most is.

— **Ifju Dumas Sándort** egy Bécsben időző barátja — irja a „Szinpad“ — közelebb arra kérte föl, engedné meg Bognár kisasszonynak, hogy vendégszereplései alatt Németország különböző szinpadain a „Femme de Claude“-ban, és Dumas más ujabb darabjaiban is föllépes-

---

TÁRCZA.

„VÉSZMADÁR.“

— Regény a tengerészéletből, három kötetben. —

Irta a „Rockingham“ szerzője.

Forditotta **Kompolthy Tivadar.**

Első kötet. — X. rész.

(29-ik folytatás.)

Herbert ösztönszerüleg odatekintett. Az asztalfőnél egy néger óriás ült; fején finom női kalappal, mi fölött a többi rabló harsogva kaczagott.

A fiatal apród elszántan rohant az athletai négerre, ez azonban meglepetve ugyan, de nagy hidegvérrel tartá pisztolyát az apród mellének. Ha a pisztoly ravasza fel lett volna huzva, ugy az ifju apród menthetlenül elveszett volna, de a meglepett rablónak nem volt elég ideje a fölhuzásra. Darby belétemette tőrét a zsivány mellébe. Ez volt a kalózok vezére, a rettegett Cacafogo.

E pillanatban Herbert emberei élén a rablókra vetette magát, kik a veszély pillanatában mind kijózanodtak s késeikhez kaptak. Vér- és küzdelemhez szokott gazember volt mind, kik iszonyu ellenállást fejtettek ki. Darby legénysége a másik oldalon mészárolta a kalózokat.

Herbert s nehányan a támadók közül többszörösen megsebesittettek, de az ily jól kigondolt terv csak győzelemre vezethete; s a rablók néhány percz alatt a meneküléshez láttak s jobbra-balra ugrottak ki a födélzetre. Itt azonban Anstey emberei fogadák őket bayonette-ikkel s igy a rablók az utósó emberig elhulltak.

A legyőzöttek halálhörgése elhangzott s halotti csend lön. A „Thames“ s a „Fra „Diavolo“ a „Vészmadár“ kezében volt.

Mindeddig a „Thames“ legénységéből s a rajta volt utasokból egyetlen embert sem láttak. A hideg kiszámitás, melylyel a „Thames“ oly soká védte magát, a csel, hogy a födélzeten álló kajütte kivilágittatott s tele hordatott szeszes italokkal, arra mutatott, hogy a kalózokat kijátszották s megmenekültek. Herbert eleinte azt hivé, hogy a legénység s az utasok a hajó mélyében eltorlaszolták magukat, de Darby és Chouchow összevissza kutatták a hajót, de sehol nem akadtak élő lényre.

— Anstey, adjon jellövést, hogy a két hajót elfoglaltuk.

Három ágyulövés dördült el gyors egymásutánnal. Kevés idő mulva ismét három ágyu süttetett el.

— A „Thames“ sajkái nincsenek itt, — mondá Anstey — hihető, hogy a legénység s az utasok elmenekültek.

Herbert és Darcie öröme nagy volt e hirre. Egymás nyakába borultak s hevesen szoriták meg egymás kezét.

De az első hadnagy hirtelen gondolkozóba esett.

— Hány embert öltek meg önök? — szól Tandy-hez fordulva.

— Mintegy huszat.

— Huszonhármat! Vágott közbe Mills őrvezető. Én egy szálig megolvastam dögleletes tetemeiket.

— Nem tudhatom, — felelé Tandy — a setétben nagyon nehéz a négereket megolvasni s kivált viadal közben.

— Mintegy huszonöten lehettek a gazemberek; — jegyzé meg ismét az őrvezető — én egyenkint láttam a kutyákat a vizbe iramodni, de mindenütt nem lehettem egyszerre, hogy megakadályozzam menekülésüket. Lőhettem volna utánuk, de hát ön mondá, hogy lövésnek nem szabad esnie. Igy a gazemberek könnyen kimenekülhetének a közeli partokra.

— Utánok! — kiált Herbert s a győzedelmes vészmadarak a „Fra Diavolo“ sajkáiba szálltak.

XI. rész.

Keressük föl ujra a „Thames“-t, melyet a legnagyobb veszély közepette elhagyánk.

— A szél ismét erősbül, — szólt mr. Chartres a kapitányhoz — s a kalózok könyen ideállithatják hajójukat a miénk mellé. Ez annyival könyebb lesz nekik, miután mi megfenekelve vagyunk s nem mozdulhatunk.

— Ugy van, — felelé Timmins kapitány s igy hajónk el van veszve. Szerencsére azonban van annyi időnk, hogy a hölgyeket megmenthessük; lehet, hogy mindnyájunk menekülése sikerülend. Bizzuk ezt az égre. Használjuk fel az időt. A kalózhajón lámpák fényeit látom. Készülnek a támadásra. Ereszszük le mentő ladikainkat.

E pillanatban a „Thames“ tisztei s az utasok mind a kapitány körül csoportosultak.

— Az ellenség közelg — mondá hozzájuk a kapitány s vesztünk órája itt van. Kötelességünk csak annyi, hogy életünket tegyük biztonságba. E vén hajót nem védelmezhetjük többé.

Egy ágyugolyó törtetett most keresztül a födélzeten s a legénység közül hármat leteritett.

— Én lemegyek a kajütte-be a hölgyekért, — szólt Chartres — orvos ur, jöjjön, mentsük meg a hölgyeket.

Chartres nehány pillanat mulva ismét a födélzeten termett a kétségbeesett hölyekkel.

A hölgyeket a ladikba szállitani s a ladikot a tengerre ereszteni, a pillanat sürgősségének müve volt. Alighogy a ladik egy ölnyire volt a hajótól, egy ágyugolyó a középárboczot érte derekon s forgácsokkal lepte el a ladikot.

A kapitány letekintett a ladikra s mondá:

— E golyók az önök menekvését biztositják. Látni való, hogy a kalózok elébb szerte akarják lőni a „Thames“-t s csak aztán akarnak ránk rohanni. — Csak sietve azokkal az evezőkkel. Mi követjük önöket s nemsokára találkozandunk a parton.

(Folyt. következik.)

sen. Dumas áradozó szavakban felelt a levélre, elmondva, hogy ismeri és becsüli Bognár kisasszonyt, de ismeri és becsüli saját és honfitársainak érzelmeit is, minélfogva nem türheti meg, hogy ujabb müvei a német szinpadokon előadassanak. „Ausztria iránt rokonszenvet érzek", irja, „osztrák szinpadon bármely darabomban föllépbet Bognár kisasszony, de Németország földén — soha!"

UJDONSÁGOK.

* **Debreczen város** kérvényét az önálló magyar bank ügyében a képviselőház elnöke mult szombaton terjesztette be a háznak.

* **A könyörület fillérei.** A kolerajárvány alkalmával elhunytak után maradt árvák és özvegyek javára — mint a hivatalos kimutatásból látjuk — a Debreczen városában elrendelt gyüjtésből 2144 ft 15 kr vétetett be.

* **Szinpadunkon** holnap, kedden ismét „Szép Diego", a jeles Moreto szép nyelven irt vigjátéka kerül szinre.

* **A ref. föiskolai** felsőbb tanuló ifjuság holnap délután fog ünnepkövetségeket választani, ettől kezdve aztán uj évig szünidő lesz.

* **A korcsolyázó-egylet megnyitása** igen fényesen sikerült tegnap délután. Már 2 órakor kifelé özönlött a nép az egylet jéghelyiségére, a vasuti indóház mögé. 4 óráig folyton növekedett a vendégek száma. A hintóktól alig lehete a jéghez férni, melyen mintegy kétszáz fiatal s nem fiatal férfi lejtett föl s alá. Ugy látszik mind otthoniasan érezte magát a sikamlós téren. A hölgyvilág is igen szépen volt képviselve: el lehete mondani, hogy a város disze virága künn volt. Oláh Józsi jól szervezett zenekara huzta a korcsolya alá valót s a vidám zene sokakkal feledteté a dermesztő hideget, mely egész napon át tartott. A korcsolyázók közt néhány mükorcsolyázót is láttunk, de ezeken meglátszott, hogy nem a helyi jegeken csatolták föl lábaik alá a vasat először. A hölgyek közül is többen vettek részt a korcsolyázásban, nagyobb kisebb ügyességet tanusitván: A korcsolyázók társas játékai, (ostorjáték, forgó csillag, csatárláncz, portyázás, tehervonat stb.) csak részben sikerültek, s a közbe eső elbukások s a rakásrahulló intermezzók mulatságos képet nyujtottak. Nézők lehettek az ünnepély derekán mintegy 5000-en, s e tekintélyes szám eléggé mutatja, hogy mily nagy érdekkel viseltetik — tüzvérü ifjuságunk e fagyos mulatság iránt. — Nem kevésbé emelte volna az ünnepélyt, ha a 2—3 héttel ezelőtt megrendelt egyleti szánkák már megérkezendettek. A rendezőséget még csak arra akarjuk figyelmeztetni, hogy legalább elegendő ülőhelyről gondoskodjék s legalább a jéghelyiség egyik oldalát keritse be padokkal, hogy a néző hölgyközönség ne legyen kényszeritve, mint tegnap a kocsikból távolabbról, vagy a fagyos földön állongva nézni a mulatságot. Reméljük, hogy e figyelmeztetésünk nélkül is megteendette a rendezőség e szükséges intézkedést. A jövő vasárnapra még többen készülnek a jéghelyiséget fölkeresni. Ugy látszik, ez egylet a legvirágzóbbak egyike lesz városunkban.

* **A gazdászati tanintézet** tárgyai a bécsi közkiállitásról már elhozattak, s azok most Budapesten vannak közszemlére kitéve.

* **Hálás köszönet** Mészey Cornélia kisasszonynak, helybeli honvédlovas százados Mészey János ur nemes érzelmü leányának, ki egy általa himzett szönyeg kisorsolási árát, 30 frtot [illegible] felhivással sziveskedett beküldeni, hogy annak fele része a nő-egylet által gondozott árvák, másik része az idén pusztitott kolera-járvány folytán árvaságra jutott helybeli szegény gyermekek segélyezésére fordittassék; — mely összeg további rendelkezés végett az illető helyekre el is küldetett. Debreczen, 1873. decz. 14. Kapitányi hivatal.

* **Házi hangverseny** tartatott tegnap a zenedében, azonban ez későn levén meghirdetve, csak kevés közönség jelent meg; az előadások pedig átalában véve élvezetesek voltak.

* **Kitüntetések.** A bécsi közkiállitás körül szerzett érdemekért a király által — a debreczeni csizmadiaczéhnek, — (mire nézve megjegyezzük, hogy bár örömmel veszszük e kitüntetést, de Debreczenben mai nap sem csizmadia, sem más czéhet nem ismerünk, mert itt az ipartörvényt szivesen ismerjük el törvénynek,) -- továbbá a felsőbb gazdasági tanintézetnek, és a debreczeni István-gőzmalom-társulatnak a legfelsőbb elismerés nyilvánittatott. A kitüntetettek közt van még Pekár Imre, az István-gőzmalom (müszaki) igazgatója, ki a koronás arany érdemkeresztet nyerte.

* **Kacsa.** Vizvári Gyula, mint a „Reform" irja, a jövő hóban itt fog vendégszerepelni, azonban mi erről itt Debreczenben mitsem tudunk.

* **Feleségétől** szökött meg közelebb egy helybeli Romeo, de a vasutnál már reá várakozott a hü nő, természetesen elegendő rendőri segélylyel s igy a szabadságvágyó hitvestárs továbbra is ki lesz téve a házastársi és apai örömnek.

* **Szomoru jelenség,** midőn oly eset is történik, hogy az édes anyának fia bántalmazásai ellenében a rendőrség védelmét kell igénybe venni, mint erről közelebbről is volt példa. A fiu a hüvösön elmélkedik a szülék iránti tiszteletről.

* **Szinügy.** „Szinügyi viszonyaink" czimmel megjelent czikkeinket a Nagyváradon megjelenő „Bihar" nem hagyta figyelmen kivül, s arra nézve a következő helyeslő megjegyzéseket teszi: „Osztjuk. tökéletesen helyeseljük czikkiró sorait s felhivjuk a szinügyi bizottságot, hogy a debreczeni intendaturával tegye magát érintkezésbe s müködjék a módozatokon, melyek által a szinügy jelenlegi miserabilis voltán segitve legyen. Kenyérért kövel ne dobáljunk!"

* **Nyilvános köszönet.** Azon ruha nemüekből, melyeket helybeli kereskedő Falk J. A. ur, ő felsége 25 éves jubilaeuma alkalmából, a szegény tanuló gyermekek közt leendő kiosztás végett, a városi hatósághoz küldött: a kapitányi hivatal által 4 db harisnya, 4 db fejre való és 6 db nyaksál, érintett czélból a ref. egyháztanács rendelkezése alá bocsáttatott át. Midőn ezen kegyeletes ajándékért, mai napon tartott egyházi közgyülésünk elismerésének és köszönetének jegyzőkönyvileg már kifejezést adott volna: egyszersmind nyilvánosságra hozatni rendelte azt is, hogy a hozzá juttatott ruhanemüek felerészben a czeglédutczai, másik fele részben pedig a szentannai leányiskolák növendékei közt osztattak ki. Debreczen, 1873. évi decz. hó 5-én. Ármós Bálint, egyházi főjegyző.

* **4 ft találtatott** tegnapelőtt reggel a piaczon, tárcza nélkül. Káros, tulajdonjoga teljes beigazolása mellett átveheti Körner alkapitánytól.

* **A mult éjjel** rendőrségünknek gazdag aratása volt, a mennyiben több csavargót befogott, s ezek nagy részben idegen illetőségüek voltak, minélfogva hazájukba tolonczoltattak.

* **Gyermekeknek.** Megjelent s beküldetett hozzánk ily czimü füzetke: „Gyöngyvirág tündérkéi," rege, gyermekek számára, irta Tóth József; e mü Aigner Lajos budapesti könyvkereskedőnél 50 krajczárért megszerezhető.

* **Koldusok** még mindig jelennek meg egyes házaknál, a nélkül, hogy a kéregetésre hatósági engedélylyel birnának. Mikor hozatik már véglegesen rendbe a koldulásügy városunkban?

* **Beküldetett** hozzánk: Jahrbuch zur Beförderung des Ackerbanes, Handwerks, und der Industrie unter den Israeliten Ungarns." Szerzette Reich Ignácz a Beth—El, s a „Honszerelmi dalok" szerzője. Ára 1 ft. Ajánljuk izraelita olvasó közönségünk figyelmébe.

* **A korcsmai záróráról** szóló hatósági rendszabálynak még sincs foganata; csaknem minden éjjel találnak az őrök nyitva ily nyilvános helyiségeket, a hol aztán a lárma is nagy mértékben ki szokott fejlődni. Közelebbről is több bormérő lőn ezért megbüntetve.

ORSZÁGGYÜLÉS

(decz. 13.)

Elnök Bittó.

Kérvények bejelentetnek. Domahidy István Nagy-Károly város részéről nyujt be kérvényt az iránt, hogy az iparkamarai megadóztatás alól felmentessék. Györffy Gyula Kovácsi, Csatár, Töttelek, Száldobágy és Pályi községek részéről ad be kérvényt adóengedés iránt. Beválasztatik a naszódvidéki erdőbizottságba Papp Lajos, Ghyczey Samu, Simonyi Ernő és Dániel Pál.

Megállapittatik aztán a deczemberi házköltség s a kérvényi bizottság jelentése letárgyaltatik.

Napirend a magyar „sorhadi csapatok" létszáma megállapitása. Megszavaztatik. Váradi e czim helyett ezt akarja tétetni: „Magyar hadsereg", Ghyczy a régi czim mellett szavaz, mit a ház el is fogad.

A belvizek levezetéséről szóló tjavaslat kevés módositással elfogadtatik s az ülés véget ér.

Fővárosi értesitő.

** A szerdai irói estélyen Felekiné asszony Tóth. K. „Szilágyi Erzsébet" cz. költeményét fogja szavalni. A Vagner és Liszt szerzeményeinek zongorakiséretét Richter János vállalta el.

** A budapesti zálogházakban ezentul a kamatláb 12%.

Belföldi hirek.

*** Máramaros-Szigeten az ottani polgármester, Szöllösi Miklós felhivást intéz a lakossághoz, hogy a koleravész áldozatául esettek árváit s özvegyeit kitelhetőleg gyámolitsa.

*** A pestmegyei anyátlan és apátlan árvák alapjára 2858 frt 50 kr. és 2 db. arany gyült össze.

*** Csongrádon muzeumtársulat van alakulófélben.

*** A csikszeredai földmives felső népiskola tanuló ifjusága körében ifjusági „olvasó és segélyző-egylet" van alakulóban. Az ottani tanári kar fölhivást bocsátott ki Magyarország iroihoz, irónőihez, könyvkiadókhoz s a nagy közönséghez, hogy az egyletet könyvadományokkal segélyezzék.

KÖZGAZDASÁG.

— Debreczen, decz. 15. A tél meglehetős keményen beállott, az utak sarai megkérgesedtek, a szántóföldek mivelése mint a kerti munkák szünetelnek; de azért minden ép kézlábbal biró embernek mozognia, az idő és körülmény engedte munkát teljesitenie ép ugy kötelessége, a mint megkivánja, hogy a táplálkozására kivántató anyagokban naponkint részesüljön. Minden józan eszü gazda tudja ugyan teendőit, azonban a netán létezhető hanyagokra nézve nem árt a figyelmeztetés, mely szerint a jó utat igyekezzenek felhasználni, s eladható terményöket értékesithető piaczra szállitani; igyekezzenek megromlott gazdasági eszközeikgt a tél folytán kijavitani. Trágyát gondosan összehalmozni s az érett trágyát földjükre kihordatni. — A gazdasszonyok pedig, a nyári terménynek, a ház és cselédség ellátására kivántató félretett részét lehető takarékossággal, minden megromolhatástól, pocsékolástól és orvkezektől igyekezzenek megoltalmazni. Ha valaha volt szükség a takarékosságra, most annak szükségét legsajgóbban érezni vagyunk kénytelenek. Azért az éléskamrába épen ugy nem bocsáthatjuk az idegen érdeket tápláló cselédeket, miként erszényünkbe nem engedjük kaparászni.

Minden időben kell ugyan külső és belsk cselédeket foglalkozásban tartani; de most különösen vigyáznunk kell, hogy bért és drága élelmüket heverőkre ne tékozoljuk. És ez által kettős czélt érünk el, mert először magunknak használunk, másodszor pedig a munkában foglalkozó mindenik egyéniség nem lomhul el, de kivált alkalma nem nyilik roszakkal való czimboraságra s ugy kötelmeinek, mint a társadalom igényének erényes maga viselete által megfelel.

Szép volt hajdan századunk első évtizedeiben látnunk ugy a városi mint a vidéki szorgalmas nőket fonás és szövéssel foglalkozásukban; ha most visszatekintünk, elrémülve látjuk, bogy ezen igen hasznos foglalkozásukat nőink csaknem egészen elhanyagolták, s ma már kissé jobb módu családok a házi vászon szövéséről tudni sem akarnak. Hej pedig a multban, mig a külföldtől nehezen, drága pénz és időbe került vászon félék nagyon drágák voltak, évenként sok millió értékü fejér ruha szövetekkel látták el nőink családtagjaikat, sőt még el is adhattak belőle.

Hogy hazánkban oly nagy a pénzhiány, annak egyik oka az, hogy oly tárgyakat, melyeket magunk elkészithetnénk, külföldről hozatjuk, s pénzünket külföldre küldjük, s itthon sopánkodunk hogy nincs pénz, adónkat sem tudjuk fizetni.

Azért ugy magán, mint államgazdászati szempontból minden honfi és honleányuak erkölcsi kötelessége oda törekedni, miszerint mindazon tárgyakat, melyeket magunk is, ha akarunk, saját ügyességünk és munkánk által előálfithatunk, azt ne hozassuk a külföldről; hanmm inkább igyekezzünk országszerte minden kisebb nagyobb városban szükségeinkhez kivántató fonó, szövő gépeket szerezni, melyek által ép ugy mint a malmokban kiki az őrleni valóját megőröltetheti, ugy kenderét kévés költséggel megfonathatja és megszövetheti. Ily gépgyárakban aztán a mellett, hogy igen sok munkás télen is munkát és élelmet nyerne; a házában oly sok és igen szép kendert lehetne felgyártani, hogy általa nemcsak hogy 100 millió forintok maradnának ben, haaem még a keleti népeknek olcsóbban el is adhatnánk, mint a nyugoti államok; s csak ez ágon nagy vagyonosodásnak nézhetnénk elébe.

De addig is, mig ily gyárakat létesithetnénk, magunk és cselédeink által a téli hosszu estéken igen sok kendert fonallá tehetnénk, s házi szövődékben megszövethetnénk. Azért a régi jó szokást ujra fel kell elevenitenünk. A munka anyagi és szellemi erőt ad; a henyeségben elbetegszünk s koldusokká leszünk! De meg:

A mit magunk készithetünk ne bizzuk azt másra; a mit ma elvégezhetünk, ne hagyjuk holnapra!!

\+ **Az egyesült magyar gőzhajózási társulat** hetes bizottsága felhivást intézett ugy a fővárosi, mint a vidéki részvényesekhez, hogy a vállalat megmentésére czélzó utolsó kisérlethez segédkezet nyujtsanak. Szükségos mindenekelőtt, hogy az ügy vezetése kivétessék azok kezéből, kik eddig igazgatták, s kiket, ugymond a fölhivás, egészen más indokok vezényeltek, nem az ország java és a részvényesek érdeke. Hogy ezen első föltétel valósulhasson, szükséges, hogy a legközelebbi decz. 27-én tartandó rendkivüli közgyülésen mentül több valódi, független részvényes legyen jelen. Vidéki részvényesek beküldhetik letéteményezendő részvényeiket a „fővárosi iparoskör" elnökségéhez (váczi utcza, Szentkirályi-ház) a hol a közgyülés napján a belépti és szavazati jegyek átvehetők lesznek; a kik pedig nem szándékoznak személyesen feljönni, azok a részvények mellett küldjenek felhatalmazványt, mely képviseletükre jogositja az előmutatót.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KÁROLY.
Fömunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

Nyilttér.*)

Hálanyilatkozat.

Alólirt kedves feladatomnak tartom e lapok utján elismerésemet fejezni ki a „Haza" életbiztositó banknak, azon pontos és gyors eljárásáért, mely szerint testvérem néh. Kecskés Antal elhalása folytán annak életére biztositott 100 frtot alig a haláleset bejelentése után csakis a törvényes illetékek levonásával kifizette, s ez által megbizható életrevalóságának ujabbi bizonyságát szolgáltatván: azt t. i. a „Haza" életbiztositó és hitelbankot a közönség pártfogásába ajánlani bátorkodom.

Kelt Debreczen, 1873. deczember 12 én.

Kecskés János m. k.

mint néhai Kecskés Antal árváinak gyámja.

746. 1—

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

H I R D E T É S E K.

Vizsgáljatok meg mindent, s tartsátok meg a jót!

Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosak tanusitványai által kitüntetett gyógyszerek.

Dr. Miller móhnövény-nedve.

Leghathatósb szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkásság, rekedtség, kezdődő tüdővész, s a gyermekek szamárhurutja ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyulva. — Egy eredeti üvegtegely ára, használati utasitással 3 nyelven 50 kr. o. é.

Miller óvbalzsama görcsök elien.

Törvényes vegytani elemzés szerint 1868. april 8-ról a növényország leghasznosabb nemeiből a legszorgalmasabban készitve, erősitő és üditő hatásánál fogva messzire kitünőleg ismerve a gyomor és végbél nyálkássága, emésztéshiány, gyomorgyengeség, görcsös gyomorbaj, vérhas, puffadás és kólika fájdalmak ellen. — Ezenkivül leghathatósb és legerősebb szer hosszas és kimeritő betegségek ellen. Egy nagy üveg ára 1 frt 50, kisebb üvegé 80 kr.

Valódi minőségben a következő raktárakban kapható: Debreczenben Stenczinger Károlynál, [illegible] és Freiberger B., Csabán P. Biener, Kassán C. Wendraschek, Késmárkon G. Kiss, Miskolczon dr. Gáthy Szabó, N.-Károlyban Papp Imre, Török gyógyszerész, [illegible] Ujhelyi Reichard testvéreknél, Eperjesen Schuttag J., Postán Pokorny J., Nyiregyházán Maurer Károlynál.

673 5—6

Dr. Miller mohnövény-nedve. Egy üvegtegely ára 50 kr.

Görcsök elleni óvbalzsam. Nagy üveg I frt 50, kis üveg 80 kr.

Használati utasitás mindegyik szerhez három nyelven.

20 frt. **20 frt.**

Családi varrógépeket

ezüst éremmel kitüntetve, a világ kiállitásról közvetlenül rendelve, 20 frtért beoktatás és jótáltással ajánlja

Mentze A. H.

debreczeni első varrógép és zongora raktárában.

745 1—3

Első rendü darabos **kőszén,** száraz **vargatüzifa** ölenként, kész **törött festékek,** hozzá **lenfirneisz, pamacsok,** mindenféle **lackok,** tiszta **gép faolaj, szekérkenőcs** sárga és fekete, **szepességi főzelékek,** lencse, borsó, paszuly, **aszalt szilva** és **lekvár,** finom **orosz thea,** finom **jamaikai rum, olasz gesztenye, füszer** és **festék nemüek,** jutányos áron ajánltatnak.

Kacsó Ferencz

füszer és festék kereskedésében tak. pénztár ház alatt.

Ugyancsak itt van a debreczeni Részvény kártyagyár **eladási raktára.**

701 5—10

Little Wanzer

legczélszerübbnek bizonyult

kettős tüzött-öltésü amerikai kézi varrógépek,

melyek kézzel vagy lábbal egyiránt hajthatók.

E gépek nagyszerü szerkezetöknél fogva igen könnyen kezelhetők, s me hibázásnak kitéve nincsenek. Czélszerüségöket bizonyitja az is: hogy N.-Brittaniában 50,000 darabnál több vétetett meg családi használatra.

A közoktatásügyi bizottság Irlandban „Little Wanzer" legjobbnak nyilvánitván, 7000 iskoláiban választotta tanitási varrógépül.

Wanzer R. M. és társa,

kizárólagos szab. gyárosok Hamilton, Ontario-Canada

AMERIKÁBAN.

446 24—

Debreczen és környéke részére a „Little-Wanzer" nevü varrógépek eladását **Jermy Kálmán** ur vette át, ki is használati-utasitással irásban vagy szóval, készséggel és ingyen szolgál.

Árudája: Debreczenben, főpiacz Csanak-féle házban.

Sertés eladás.

Ő méltósága gróf Forgách Kálmán ur Tisza-Csege k.-majori gazdaságában van 10 drb herélt öreg nagy locza, 24 drb herélt 2—3 éves kan, 231 drb herélt egy éves kan és kocza — eladó. A sertés okányi faj, — egyenlő — szépen kifejlett, az egy évesek is nagyok — mint másut az 1 és fél vagy két éves. Bővebben értekezhetni s alkut kötni lehet a Tisza csegei kismajorban.

Reviczky Tamás,
jószág ellügyelőnél.

733 3—3

Kárpáti gyógyfü thea

tüdő- és mellbetegségek ellen, ugyszinte chronicus hurut, köhögés, tüdőaszkór, rekedtség, szükmellüség, nyilalás, de különösen test és gyomorgyöngeség ellen a legjobb és legbiztosabb szer.

Használati utasitás:

Vétessék ezen theából 1/4 lat, vagyis egy csipetnyi, öntessék le két csésze forróvizzel és hagyassék betakarva fél óráig meleg helyen természeti alkatrészeinek feloldhatása végett, melyből azután egy csésze este, és egy csésze reggel ivandó. A kicsi keserüyse iz elkerülése miatt czukor is tetszés szerint alkalmazható.

1 csomagnak ára 30 kr.

Egyedüli raktár Debreczenben: **Geréby Fülöpnél.**

705 8—

Nyilatkozat.

Alulirott terményeimet jég ellen a „Tisza" biztositó és jelzálogbanknál biztositván, kötelességemnek tartom köszönetemet nyilvánitani a fentirt intézet debreczeni képviselőségének gyors és méltányos eljárásáért, hogy terményeimben szenvedett káromat pontosan a legnagyobb megelégedésemre, minden levonás nélkül megtéritette.

Papi, decz. 4. 1873.

**Br. Horváth Gedeonné,
Rohonczy Ilona.**

736 3—3

Önkéntes árverés.

A „Fehérló" szálloda eddigi alulirott bérlője ezennel értesitem a t. cz. közönséget, miszerint mindenféle felszerelési butorokat, étieszközöket és más tárgyakat folyó évi deczember hó 16, 17 és 18-kán a vendéglő tánczteremében folytatva tartandó önkéntes árverésen készpénz fizetés mellett eladandom; mire a t. cz. közönséget illő tisztelettel meghivom.

Debreczen, 1873. decz. 11.

Frohner Bernát.

739 3—3

Debreczen. 1873. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. 1/4 évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

Valljuk meg az igaza

⊙) A véleményszabadságnak
ban védői vagyunk.
Ehezképest, senkit sem a
rosz hiszemüséggel vádolni, ha
kező véleményben van velünk.
Kivált politikai dolgokban a
vélemény, a meggyőződés annyira
és viszonlagos lehet, hogy a tiszta
gásból eredt nyilvánulások, a min
felől nem ártanak, sőt használnak
jónak, másfelől tiszteletet is érdem
De megvalljuk, nem tartóztat
kimondani csodálkozásunkat affelett,
érett, mivelt férfiak — kik hosszu
ron át ez, vagy amaz politikai elv
lottak, — programmjuktól mikép t
nek ellenkező irányba, mint a min
dig követtek.
Éveken keresztül azt mondani
predikálni valamiről, hogy fehér,
vid napok multán azon meggyőz
vetni világba, hogy az bizony csup
kete, -- vagy megforditva: oly isz
lelki rázkódás eredményének tulaj
ható, mely az uj embert az óval tö
tesen kicseréli.
S hogy az ily zászlóelhagyáso
mily kártékony hatása van a nag
zönségre, kitetszik abból, hogy mi
kább gyérül a bizalom a józan és
séges politikai jellemek iránt azon
közönségben, mely arra volna hi
hogy a miveltebbektől erényt, je
és életbölcsességet tanuljon!
Pedig ha átalánosan megren
hit a szép, nemes és jó iránt: u
emberiség előhaladása mind erőseb
taknak van kitéve, és az emberis
czélja a tökélyesedés hátrafelé
iránynak indul.
Eszerint a politikai hitehagy
is rendkivüli hatást gyakorol az
erénybe vetett bizalom meggyengü
De, a mint fönebb mondók,
vélemény és meggyőződés változás
egyéni dolog; és sok tekintetben,
forrás tiszta, még tiszteletet is érd
Azonban ott, ahol az illető
csupán egyéni véleményt v
vatva képviselni; ott, ahol a megb
kétoldalu kötelmeinél fogva az
véleménye mintegy le van köt
adott szó szentségénél t
ily esetben a megbizott vélemén
lényeges változása a kétoldal
tés felbomlását vonja
után...
Alkalmazva ezeket az ország
képviselői diszes állomással egyb
kötelmekre: tisztán áll, hogy mi
képviselő véleménye lényegile
tozik, és merőben különbözik att
lyet elválasztatásakor programmjá
fejtett, s mely kölcsönös sz
dés alapjául szolgált a
tók s az elválasztott közt: többé
san nem képviselheti választóit.
Ezekből kiindulva, helyese
„Hon" és „Ellenőr" által kifejeze
nézetet, hogy a Ghyczypárt, mely
zászlóját elhagyva, ellenkező elve
most, mint a képviselőválasztásko
az illem, mind a következetessé
a jogosság szempontjából tartozi
lasztókra hivatkozni, és uj válasz
bocsátani magát.

TÁRCZA.

„VÉSZMADÁ

— Regény a tengerészéletből, három kötet

Irta a „Rockingham" sz

Forditotta Kompolthy Tivadar.

Első kötet. — XI. rész.

(30-ik folytatás.)

Az egész legénység azonnal talp
a ladikokhoz sorakozott. A ladikokat
gyorsan a készen tartott élelmi c
ágynemüvel, lőkészlettel s egyéb
sekkel.
— Én a vén hajó iránti kegyele
retuék még pár golyót a kalózokra
Engedje mellém — folytatá a kapit
fordulva mr. Turnbull — Yarkert, Tom
és Sam Banghem-t, a megölt Dick
sait, én velök megkisérlem a terv
Tom kitünő tüzér. Ő gyönyörüségese
a hatfontosokat, mig Sam készen ta
munkra a sajkát.